

Dosarul nr. 2ra-2114/18

prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău (judecătorul: Gh. Gorun)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecătorii: Iu. Cimpoi, N. Simciuc, N. Craiu)

ÎNCHEIERE

31 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Visternicean
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Iulia Șarpe, Ilie Șarpe Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Șarpi, Silvia Șarpi, Vladimir Șarpi, Ludmila Șarpi și Natalia Șarpi împotriva lui Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe cu privire la încasarea datoriei și a penalității de întârziere,

împotriva deciziei din 23 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Iulia Șarpe, Ilie Șarpe Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe și menținută hotărârea din 25 iunie 2012 a Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău,

constată:

La 26 aprilie 2012 Ion Șarpi, Silvia Șarpi, Vladimir Șarpi, Ludmila Șarpi și Natalia Șarpi au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe cu privire la încasarea datoriei și a penalității de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că Ion Șarpi și Ilie Șarpe sunt frați drepecți și între familiile acestora conform contractului din 25 noiembrie 2007 a fost încheiat un acord cu privire la dreptul de proprietate asupra imobilului (teren) amplasat pe adresa xxxxx, or. xxxxxx, str. xxxxx xxxxxx nr. xxx.

Prin urmare, familia lui Ilie Șarpe urma să-i achite familiei lui Ion Șarpi suma de 137 000, 00 dolari SUA în termen de 1,5 luni din momentul încheierii contractului, dar nu mai târziu de 01 mai 2008.

Au menționat că, conform acordului enunțat, în urma achitării a sumei de 137 000 dolari SUA, dreptul de proprietate asupra terenului amplasat în or. Odessa urmează să treacă către pârâți. În caz de nerambursare a sumei împrumutate până la 01 mai 2008 a fost prevăzută prelungirea termenului de achitare cu stabilirea dobânzii de capitalizare în mărime de 10 % anuale cu achitare lunară. Până în vara anului 2009

au fost achitate sume bănești în mărime de 86 000, 00 dolari SUA. Suma restantă constituind 67 881,00 dolari SUA.

Au susținut reclamanții, că au întreprins încercări de a restitui diferența rămasă, însă Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe au refuzat să meargă la contact, soluționarea extrajudiciară a litigiului fiind astfel imposibilă.

Au solicitat reclamanții Ion Șarpi, Silvia Șarpi, Vladimir Șarpi, Ludmila Șarpi și Natalia Șapri încasarea în mod solidar de la pârâți a datoriei în sumă de 67 881, 00 dolari SUA și a cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei Ion Șarpi, Silvia Șarpi, Vladimir Șarpi, Ludmila Șarpi și Natalia Șapri au depus cerere de concretizare a cerințelor prin care au solicitat, repunerea cererii în termenul de prescripție, încasarea în mod solidar de la pârâți Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe a sumei de 70 862,39 lei cu titlu de datorie și penalitate de întârziere și a sumei de 5 000, 00 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, precum și compensarea cheltuielilor de judecată rămase.

Prin hotărârea din 25 iunie 2012 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău acțiunea a fost admisă integral, fiind repusă în termenul de prescripție cererea de chemare în judecată depusă de Ion Șarpi, Silvia Șarpi, Vladimir Șarpi, Ludmila Șarpi și Natalia Șapri. S-a încasat în mod solidar de la Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe în beneficiul lui Ion Șarpi, Silvia Șarpi, Vladimir Șarpi, Ludmila Șarpi și Natalia Șapri suma de 70 862,39 lei cu titlu de datorie și penalitate de întârziere, suma de 2 040,00 lei cu titlu de compensație pentru plata taxei de stat și 5 000,00 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică. S-a încasat de la Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 22960 lei.

În privința termenului de înaintare a acțiunii în judecată, prima instanță a constatat că, întrucât obligația de restituire a sumei conform contractului nominalizat urma a fi executată până la data de 01 mai 2008, termenul de adresare în instanța de judecată privind încasarea sumei respective a expirat la data de 01 mai 2011, astfel, încât reclamanții, depunând cererea de chemare în judecată la data de 26 aprilie 2012, au omis termenul de prescripție.

Totodată, prima instanță a reținut că, până la expirarea termenului indicat în contract, pârâții Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe, i-au asigurat pe Ion Șarpi, Silvia Șarpi, Vladimir Șarpi, Ludmila Șarpi și Natalia Șapri că, după comercializarea lotului de teren din str. Xxxxx xxxxx, xxxx, or. xxxx, xxxxxx vor restitui suma datorată, iar după o perioadă îndelungată de absență în RM, revenind în luna aprilie 2012, au refuzat să achite datoria, fapt care a și generat omiterea de către reclamanți a termenului de adresare în instanța de judecată, făcând trimitere la prevederile art. 267 alin. (1) și 279 din Codul civil.

Instanța de fond a conchis că, Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe și-au asumat obligația de a restitui reclamanților Ion Șarpi, Silvia Șarpi, Vladimir Șarpi, Ludmila Șarpi și Natalia Șapri suma de 137 000 dolari SUA și dobânda prin acumulare a banilor în mărime de 10% anuale, însă pârâții nu și-au onorat integral obligația asumată, restituind doar suma de 90 139,36 dolari SUA, fapt confirmat prin recipise, astfel, datoria în mărime de 46 860,64 dolari SUA și

penalitatea de întârziere în mărime de 24 001,75 dolari SUA urmează a fi încasată forțat.

Prin decizia din 24 iunie 2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 11 decembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de către Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe, casată decizia instanței de apel din 24 iunie 2013 și restituită cauza la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 13 mai 2014 a Curții de Apel Chișinău a fost admis cererea de apel declarată de către Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe, casată hotărârea din 25 iunie 2012 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și emisă o nouă hotărâre prin care a fost respinsă cererea de repunere în termenul înaintării acțiunii ca fiind neîntemeiată, și acțiunea ca fiind depusă tardivă.

Prin decizia din 15 octombrie 2014 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Ion Șarpi, Silvia Șarpi, Vladimir Șarpi, Ludmila Șarpi și Natalia Șarpi, casată decizia instanței de apel din 13 mai 2014 și restituită cauza la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

Prin decizia din 23 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe și menținută hotărârea din 25 iunie 2012 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

La 18 mai 2015, Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 23 aprilie 2015.

Prin încheierea din 20 ianuarie 2016 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe s-a considerat inadmisibil.

La 31 ianuarie 2017, Șarpe Iulia a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015.

Prin încheierea din 12 aprilie 2017 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Iulia Șarpe s-a considerat inadmisibil.

La 16 mai 2017, Șarpe Iulia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 23 aprilie 2015.

Prin încheierea din 08 noiembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Iulia Șarpe s-a considerat inadmisibil.

La 20 noiembrie 2017, Ilie Șarpe a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii din 25 iunie 2012 a Judecătoriei Rîșcanu, mun. Chișinău, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea hotărârii primei instanțe.

La 29 noiembrie 2017, Veceslav Șarpe a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 25 iunie 2012, solicitând admiterea cererii de revizuire cu casarea hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 06 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Șarpi, Silvia Șarpi, Vladimir Șarpi, Ludmila Șarpi și Natalia Șarpi împotriva lui Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe cu privire la încasarea datoriei și a penalității de întârziere a fost strămutată la Curtea Supremă de Justiție pentru examinarea cererilor de revizuire

înaintate de Ilie Șarpe și Veceslav Șarpe, conform regulilor de competență jurisdicțională.

La 21 noiembrie 2017, Iulia Șarpe a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii din 25 iunie 2012 a Judecătoriei Rîșcanu, mun. Chișinău, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 21 martie 2018 a Curții Supreme de Justiție cererile de revizuire depuse de către Ilie Șarpe, Iulia Șarpe și Veaceslav Șarpe s-au respins ca fiind inadmisibile.

La 21 martie 2018, Ilie Șarpe a înaintat o cerere privind emiterea hotărârii suplimentare la încheierea din 06 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea înaintată de Ilie Șarpe privind emiterea hotărârii suplimentare.

La 22 mai 2018 Vladimir Șarpe a depus cerere privind emiterea unei hotărâri suplimentare la încheierea din 21 martie 2018 a Curții Supreme de Justiție.

La 17 aprilie 2018 Iulia Șarpe, Veaceslav Șarpe, Vladimir Șarpe și Ilie Șarpe au depus cerere cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare la încheierea din 21 martie 2018 a Curții Supreme de Justiție.

La 15 august 2018 Veaceslav Șarpe a depus cerere privind emiterea unei hotărâri suplimentare la încheierea din 21 martie 2018 a Curții Supreme de Justiție.

Prin încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție cererile depuse de către Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Veaceslav Șarpe și Vladimir Șarpe privind emiterea unei hotărâri suplimentare la încheierea din 21 martie 2018 a Curții Supreme de Justiție au fost respinse.

Invocând dezacordul cu decizia din 23 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău, la 24 mai 2018 Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Veaceslav Șarpe și Vladimir Șarpe au declarat recurs.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerînd-o ilegală, neîntemeiată și emisă cu încălcarea esențială a normelor de drept material.

Au susținut recurenții că, instanța de apel a examinat apelul declarat de Iulia Șarpe, în lipsa cererilor privind alăturarea la apel din parte lui Ilie Șarpe, Veaceslav Șarpe și Vladimir Șarpe.

Au solicitat Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Veaceslav Șarpe și Vladimir Șarpe casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu respingerea acțiunii.

Examinând temeiurile recursului declarat în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care, recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut În conformitate cu art.433 lit. d) Cod procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat

după ce a fost examinat.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni de declarare a recursului, este unul de decădere și nu poate fi restabilit. Or, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Materialele cauzei atestă că, decizia instanței de apel a fost pronunțată la 23 aprilie 2015 (f.d. 162-165 vol.II), fiind expediată în adresa părților la 05 mai 2015 fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire a Curții de Apel Chișinău nr.1639 (f.d. 166 vol.II), însă confirmarea privind recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsește.

În același timp, materialele dosarului atestă că, la 18 mai 2015 Iulia Șarpe, Ilie Șarpe, Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe au depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel din 23 aprilie 2015. (f.d. 1-4, 8 vol.III)

Prin încheierea din 20 ianuarie 2016 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe s-a considerat inadmisibil. (f.d. 25-30 vol.III)

La 31 ianuarie 2017, Șarpe Iulia a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015. (f.d. 32-35 vol.III)

Prin încheierea din 12 aprilie 2017 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Iulia Șarpe s-a considerat inadmisibil. (f.d. 67-65 vol.III)

La 16 mai 2017, Șarpe Iulia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 23 aprilie 2015. (f.d. 68-71 vol.III)

Prin încheierea din 08 noiembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Iulia Șarpe s-a considerat inadmisibil. (f.d. 131-136 vol.III)

La 24 mai 2018 Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe repetat au depus recurs împotriva deciziei instanței de apel din 23 aprilie 2015.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că termenii stabiliți de lege urmează a fi aplicați așa cum prevede legea, i-ar curgerea lor este continuă până la expirare, cu excepțiile prevăzute de lege (suspendarea, întreruperea). În acest sens participanții la proces, nu sunt în drept a interpreta extensiv și discreționar aplicarea reală a termenilor, inclusiv și prin sine încredere.

Raportând la caz prevederile legale suscitade, instanța de recurs conchide că recurenții au depus recursul cu omiterea termenului legal de depunere, or, în conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Conform art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, potrivit art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare

datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Conform art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documente respective etc.).

Colegiul nu va accepta argumentul invocat de către Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe că au luat cunoștință cu decizia instanței de apel din 23 aprilie 2015 la 21 mai 2018 or, din materialele cauzei rezultă că, la 18 mai 2015 recurenții au depus cerere de recurs împotriva deciziei contestate prima data, ce atestă că au primit copia deciziei instanței de apel din 23 aprilie 2015 până la 18 mai 2015.

În aceste circumstanțe, Colegiul subliniază că instanța nu poate accepta o asemenea omisiune, or, ea contravine art. 27 Cod de procedură civilă (disponibilitatea în drepturi a participanților la proces) și art. 6 CEDO (dreptul la un proces echitabil).

Instanța de recurs menționează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Recurenții Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe, prin lege au fost obligați să respecte termenul legal de contestare a deciziei instanței de apel din 23 aprilie 2015 în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Totodată, cum se constată din materialele cauzei că la 24 mai 2018 (prin intermediul oficiului poștal), Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Veaceslav Șarpe și Vladimir Șarpe au depus repetat recurs împotriva deciziei din 23 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

Ținând cont că argumentele invocate în prezentul recurs sunt similare celor invocate în recursurile examinate de Curtea Supremă de Justiție la 20 ianuarie 2016, 12 aprilie 2017 și la 08 noiembrie 2017 care au fost analizate și apreciate în modul corespunzător, iar în sensul art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă, recursul depus în mod repetat nu poate fi suspus examinării.

În această ordine de idei, Completul apreciază cu certitudine că, contestarea actului judecătorec cu depășirea intervalului de timp menționat și repetat demonstrează atitudinea neglijentă a recurenților față de drepturile procedurale conferite de legislația națională.

Pe cale de consecință, examinarea unui recurs tardiv declarat împotriva unei hotărâri definitive ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor

juridice, garantat de articolul 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimitei la un proces echitabil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ilie Șarpe, Iulia Șarpe, Veaceslav Șarpe și Vladimir Șarpe, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit.b) și d), art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune :

Recursul, declarat de către Iulia Șarpe, Ilie Șarpe Vladimir Șarpe și Veaceslav Șarpe, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Dumitru Visternicean

Judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh